

Sammanställning av Båtsmän i Öjamåla ca. 1685- 1897.

Asarums socken, Rusthåll nr. 117, Öjamåla, Båtsman "Knapp".

Källa: Blekinge Båtsmansregister - Underhålls av Blekinge släktforskarförening, <http://www.blekingesf.se/db/>

Sammanställt 2016-05-06 av Tore Bengtsson, tore.bengtsson@home.se, Tel. 0454-325153, Mobil: 070- 534 1534

	Efternamn, förnamn	Född/Döpt:	Kommer från:	Tjänstgöringsår:	Person-ID	Anmärkning, barn
1	Hindersson KÄRR, Mats		Finland	<1685- >1692	I13617	Kommer från Finland.
2	Matsson KNAPP, Anders		Finland	<1685- >1701	I29239	Kommer från Finland. Holländska expeditionen 1690. Pommern på ekhuggeriet 1692.
3	Nilsson KNAPP, Nils		?	<1709- ?	I35885	?
	Svensson KNAPP, Jakob	f. ca 1688	Skåne P	1712-1732	I53482	Född 1688.Död 12/6 1759. Dödsorsak: ålder och bräcklighet.
4	Persson KNAPP, Håkan		Åbo= jordägare. Lokal?	1753-1753	I155237	"Antagen den 5 mars 1753 åbon Håkan Persson Knapp. Den 16 mars 1753 ställt karl för sig."
6	Larsson KNAPP, Olof	f. ca 1715	Blekinge P	1734-1741	I27750	1. Margareta Olofsdotter, f. 10 Jan 1737, Öjamåla, Asarum fs. 2. Lars Olofsson, f. 10 Feb 1739, Öjamåla, Asarum fs.
7	Persson KNAPP, Jöns	f. ca 1724	Blekinge P	1742-1752	I44178	Båtsmannen och Rusthållaren absenter som sedemera sig inställt (1750). Den 18 augusti 1752 erhållit Kongl Collegi afsked efter han befinnas wara ofärdig och wanför i vänstra knät. 1. Karin Jönsdotter, f. 31 Jan 1751, Öjamåla, Asarum fs (K) 2. Anders Jönsson, f. 31 Dec 1752, Öjamåla, Asarum fs (K) 3. Anders Jönsson, f. 13 Jun 1755, Susekull, Asarum fs (K) 4. Per Jönsson, f. 15 Jan 1758, Emneboda, Asarum fs (K) 5. Kerstin Jönsdotter, f. 28 Dec 1759, Härnäs, Asarum fs (K) 6. Hans Jonsson, f. 19 Maj 1764, Öjamåla, Asarum fs (K) 7. Bengta Jönsdotter, f. 13 Aug 1766, Härnäs, Asarum fs (K)
8	Månsson KNAPP, Jon	f. ca 1731	Blekinge P	1753- 1774	I31793	1. Sissa Jönsdotter, f. 10 Nov 1754, Öjamåla, Asarum fs (K) 2. Berta Jönsdotter, f. 27 Aug 1757, Öjamåla, Asarum fs (K) 3. Ingeborg Jönsdotter, f. 6 Dec 1760, Öjamåla, Asarum fs (K) 4. Elin Jönsdotter, f. 31 Okt 1763, Öjamåla, Asarum fs (K)
9	Håkansson KNAPP, Karl	f. ca 1751	Blekinge P	1775- 1792	I14987	Död i Gungvala: 17/5, 1795. Dödsorsak: Hetsig feber 1. Håkan Karlsson, f. 3 Jan 1788, Öjamåla, Asarum fs (K) 2. Elna Karlsdotter, f. 2 Maj 1790, Humlemåla, Asarum fs (K) 3. Kerstin Karlsdotter, f. 14 Jul 1794, Gungvala, Asarum fs (K)
10	Johansson KNAPP, Jöns	f. ca 1776	?	1793- 1807	I18335	Död?: 1. Ola Jönsson, f. 21 Dec 1810, Öjamåla, Asarum fs (K) 2. Karin Jönsdotter, f. 10 Maj 1813, Susekull, Asarum fs (K)
11	Nylin KNAPP, Sjökorpral Daniel Johan	f. 20 Okt 1789	Karlshamn P	1807- 1836	I37729	Död i Öjamåla 117: 6/5, 1868 1826: Befaren. Sjökorpral. 1836: Befaren. Rusthållaren absent. Avsked såsom skadad i axeln i Kronans tjänst. Beviljas pension. 1. Anna Danielsdotter, f. 7 Apr 1816, Öjamåla, Asarum fs (K) 2. Maria Danielsdotter, f. 27 Sep 1820, Öjamåla, Asarum fs (K) 3. Katarina Danielsdotter, f. 28 Mar 1824, Öjamåla, Asarum fs (K) 4. Kristina Danielsdotter, f. 28 Sep 1828, Öjamåla, Asarum fs (K) 5. Hans Danielsson, f. 16 Nov 1832, Öjamåla, Asarum fs (K) 6. Karl Danielsson, f. 17 Aug 1836, Öjamåla, Asarum fs (K)
12	Gertonsson KNAPP, Olof	f. 28 Sep 1815	Hölkemåla, Almundsryd fs (G) P		I10629	Död i Bökemåla: 19/4, 1885 1846: Obefaren. Avsked pga allmän svaghet.

				1838- 1846		<p>Familj 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> Eva Olsdotter, f. 31 Aug 1839, Almundsryd fs (G) Karl Olsson, f. 31 Maj 1842, Öjamåla, Asarum fs (K) d. 13 Jul 1867, Bökemåla 133, Asarum fs (K) Adam Olsson, f. 17 Okt 1845, Öjamåla, Asarum fs (K) Hanna Olsdotter, f. 1 Okt 1847, Bökemåla, Asarum fs (K) Hitta alla personer med händelser på denna plats <p>Familj 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> Johan Olsson, f. 10 Feb 1850, Bökemåla, Asarum fs (K) d. 1850, Bökemåla, Asarum fs (K) Elna Olsdotter, f. 30 Jul 1851, Bökemåla, Asarum fs (K) Johan Olsson, f. 25 Okt 1854, Bökemåla, Asarum fs (K) Marta Olsdotter, f. 20 Sep 1857, Bökemåla, Asarum fs (K) Johanna Olsdotter, f. 8 Apr 1860, Bökemåla, Asarum fs (K)
13	☞ Eriksson KNAPP, Sven	f. 10 Apr 1826	Öjamåla, Asarum fs (K) 	1847- 1855	I9617	<p>Död i Bengtsboda: 15/10, 1906 1856: Legopass 20 mars 1855. (Legopass= annat yrkesval. Torpare i Högaböke?)</p> <ol style="list-style-type: none"> Sven Svensson, f. 18 Sep 1853, Asarum fs (K) d. 3 Okt 1853, Öjamåla, Asarum fs (K) Maria Svensdotter, f. 26 Okt 1855, Öjamåla, Asarum fs (K) Julle Svensson, f. 24 Dec 1857, Högaböke, Asarum fs (K) Sven Svensson, f. 10 Maj 1860, Högaböke, Asarum fs (K) d. 16 Maj 1860, Högaböke, Asarum fs (K) Emelie Svensdotter, f. 2 Jun 1861, Högaböke, Asarum fs (K) Mattis Svensson, f. 28 Nov 1863, Högaböke, Asarum fs (K) Johan Svensson, f. 5 Nov 1865, Högaböke 122, Asarum fs (K) Adolf Svensson, f. 12 Dec 1868, Högaböke 122, Asarum fs (K) Johannes Svensson, f. 23 Dec 1870, Högaböke 122, Asarum fs (K) Tilda Svensdotter, f. 9 Nov 1872, Högaböke 122, Asarum fs (K)
14	☞ Olsson KNAPP, Kanonkomendör Erik	f. 20 Jun 1830	Härnäs, Asarum fs (K) 	1855-1897	I40369	<p>Död i Hovmansbygd: 3/5, 1915 Generalmantalsrulla 1849: Erik Olsson Knapp. Antagen den 20/3 1855. Generalmonsterrulla 1856: Antagen vid 25 års ålder. Obefaren. Approberad. Generalmonsterrulla 1861: Sjövan. Generalmonsterrulla 1866: Vålbefaren. Generalmonsterrulla 1871: Vålbefaren. Generalmonsterrulla 1881: Sjömansklass 2. Uppmuntringsklass 2. Generalmonsterrulla 1886: Tjänstbarhetsklass 2. Uppmuntringsklass 1. Permitterad. Generalmonsterrulla 1896: Varvsklass 1. Uppmuntringsklass 1. Avgångs- och rekryteringsrulla 1875: Eric Olsson Knapp. Avsked den 31/3 1897 enligt nådiga brevet 29/12 1896. Personlig båtsmansrulla: Erik Olsson Knapp. Medelstor växt, ljust hår, blå ögon, gråsprängt skägg. Vicekorpral 1856. Kanonkomendör 31/3 1857. Korpral 1/1 1887. Svärdsmedaljör 15/5 1893.(= erhöill 15 riksdaler/år i pension.)</p> <ol style="list-style-type: none"> Inga Eriksdotter, f. 20 Jun 1852, Mörrum fs (K) Johanna Eriksdotter, f. 2 Sep 1854, Mörrum fs (K) Kristina Eriksdotter, f. 18 Jul 1857, Öjamåla, Asarum fs (K) Olof Eriksson, f. 19 Nov 1859, Öjamåla, Asarum fs (K) d. 15 Sep 1865, Öjamåla 117, Asarum fs (K) August Eriksson, f. 2 Dec 1861, Öjamåla, Asarum fs (K) Hitta alla personer med händelser på denna plats, d. 28 Jun 1864, Öjamåla 117, Asarum fs (K) Matilda Eriksdotter, f. 22 Mar 1864, Öjamåla, Asarum fs (K) Hanna Eriksdotter, f. 19 Jul 1866, Öjamåla 117, Asarum fs (K) d. 22 Apr 1869, Öjamåla 117, Asarum fs (K) Olof Eriksson, f. 30 Nov 1868, Öjamåla 117, Asarum fs (K) August Eriksson, f. 12 Apr 1871, Öjamåla 117, Asarum fs (K) Martin Eriksson, f. 13 Jun 1876, Öjamåla 117, Asarum fs (K)

Båtsman Knapp maler kaffe. Genom fönstret kan skönjas Reinholds "Suggebo'a"!

INDELTA BÅTSMÄN

Christian Andersson, nutid

Efter att Karlskrona Örlogsstation grundats 1680, fanns det önskemål att ett större antal båtsmän skulle förläggas i stadens närhet för att snabbt kunna uppfordras vid behov. Därför infördes båtsmansindelningen, det vill säga ett system med indelta båtsmän. Med indelningssystemet kunde mindre jordegendomar indelas för att hålla en båtsman. Istället lämnade kronan ersättning till båtsmannens underhåll bland annat genom att efterskänka grundskatten.

Den första gruppen indelningsbåtsmän/rusthållsbåtsmän togs ut från de landskap som låg längst bort. Från båtsmansdistrikten i Finland och Norrland. Från Finland förflyttades 543 båtsmän, från Norrland 488, från Gästrikland 56 samt från mellersta och södra Sveriges städer 301. Allt som allt 1 350 båtsmän med familjer.

Det var inte alla båtsmän som tog med sina familjer till Blekinge och Södra Möre och det var många som återvände hem efter de hade fått avsked. Utplaceringen i de olika socknarna tycks inte ha varit godtycklig, språk och social gemenskap vägdes säkerligen in.

Båtsmännen förflyttades till Blekinge och Södra Möre. Detta var den största påtvingade befolkningsomflyttningen under hela stormaktstiden. Flyttningen skedde i början av 1680-talet.

Efter omfördelningen fanns det 2 300 indelningsbåtsmän i anslutning till Karlskrona Station. Tanken var att det skulle gå fort att besätta fartygen i händelse av krig och ofred. Systemet med indelta båtsmän fanns bara i Blekinge och Södra Möre. Det fanns å andra sidan enbart båtsmän inom detta område, inga indelta soldater eller ryttare.

Utöver dessa båtsmän fanns 42 rotebåtsmän/frälsebåtsmän med fördubblingskarlar. De ingick i samma kompanier som de indelta båtsmännen.

Varje gård utgjorde ett rusthåll såvida gårdarna inte var delade. Då utgjorde de delade gårdarna tillsammans ett rusthåll. Men ingen regel utan undantag. Två små gårdar kunde bilda ett rusthåll. Likaväl som en stor gård kunde stötta en mindre utöver det egna åtagandet.

Rotering innebar att ett antal gårdar i en socken går samman och bildar en rote. Det var inte lika betungande för den enskilde bonden som rusthållsindelningen eftersom man var flera som delade på bördan.

Nedanstående indelning i kompani och nummer gäller från omkring 1719 och framåt. Från början var Blekinge indelat i tre kompanier. Därefter följde en period med nio kompanier. Senast 1724 återgick man till tre kompanier, troligtvis var det några år dessförinnan. Södra Möres båtsmän tycks ha varit indelade i tre kompanier under hela tiden det yngre indelningsverket existerade.

Historik

Christopher Cronholm år c:a 1750-1757

Kronohemman i Bleking ha en helt annan beskaffenhet än annorstädes i riket, ty för det dryga båtsmanshållet de ständigt ha, har Kgl. M. av den 5 mars 1684, givit en särskild, med likalydande försäkring till vart härad som i häradskistorna förvaras, att åbo:arna å kronohemman äga för sig och sina barn trygg och säker besittning så länge de hålla sitt hemman och sina båtsmän som vederbör och länet fritt för utskrivningar. Dessa kronohemman ärves som skattejord, men säljer åbon besittningsrätten, så givs ingen bordsrätt, utan hemmanet anses såsom lösören i skuld.

Såsom det ej är nog att landet är i stånd att betala sina utskylder utan bör även vara ombetänkt att själv personligen hjälpa till att värja sig och sina grannar när så påtränger; ty har ock högstsalig Kung Karl XI sedan landet 1679 korn i ro, varit först sinnad, i Bleking indela ett rytteriregemente, som ock verkligen var påbegynt, men då man fattat fulla beslutet att lägga Kungl örlogsflottan vid Trossö och där anlägga en stad ändrades förslaget och allmogen antydd att hålla båtsmän i stället för ryttare, det de sig godvilligt åtog år 1683. Så att till en båtsmans hållande bestods av årliga skatten och hemmansräntan, först 27 daler silvermynt och sedan 25 daler men ock tillika 15 daler till en sådan båtsmans anskaffande vid förefallande vakans. De större hemman såsom hela, 7/8, 3/4 och dylika, att hålla två båtsmän mot 40 dalers ränta.

Dock som det föll för svårt, besvärade de sig vid 1686 års riksdag och fick försäkran om lindring, så snart man kunde få indraga till indelningen de förpantade kronohemman och skattlägga Sölvesborgs slotts ägor, samt forna Christianopels stadsägor med flera, som kunde göra någon lindring. Sådan reduktion och skattläggning gick för sig 1687 och nya indelningen år 1694 genom en därtill förordnad likvidationskommission.

Men emellertid voro efter förra indelningen nio kompanier i landet, var kompanichef har sitt boställe och ett helt hemman till 30 dalers ränta, i stället för resepengar till och i kompanier. Som ock dessa många boställen besvärade staten blevo de vid kommissionen indragna och i kompanierna bragta från 9 till 3:ne.

På vart helt och 7/8 hemman består nu efter nyare indelningen 17 daler att hålla en båtsman; på 2/3, 3/4 och 5/6 hemman 18 daler, på 5/8: 19 daler, och på 1/2 dalers ränta. Dubbla hemman och ett större än ett helt ha två båtsmän, så att två hemmansmantal består 34 daler, 1 1/2 har två båtsmän på 38 daler: 1 1/4 hemman två båtsman och 40 daler samt 1 1/8 så även 40 dalers ränta. Vad som över är av räntan giver rusthållaren från sig till en annan, som har mindre hemman än de uppräknade så att han därigenom får hjälp till att hålla sin man. De trenne kompanicheferna ha sina boställen, ett helt, men bebo dem inte utan nyttjar dem i stället för respengarna. Första kompaniets boställe är i Tvings socken och by, 2:dra i Ramdala by och socken och 3:dje i Röan uti Jämshög socken.

I följe av denna indelningen har Kungl Maj:t och Kronan 1 500 båtsmän att ständigt tillgå på sina krono- och skattehemman, och på frälset 27 stycken, ty 4 frälsehemman hålla endast en man. Vart och ett rusthåll svarar alltid själv vid förefallande ledighet till sin karls anskaffande, så att de ej som vid knektehållen uppe i landet, rotat sig flera tillhoppa att vara varann behjälpliga därtill. Härav faller det rusthållaren så svårt i krigstider vid karlars anskaffande, och bli de senare de dyraste och ganska svårlejda; men ock där före ha försäkringen, att för sig och sina barn sitta säkra och orubbade vid sina hemman, så länge de kunna hålla hemmanet i gott stånd och vid påfordran skaffa sin karl och svara till honom. Sådan försäkran oaktat köper dock bonden hellre sitt hemman till skatte, varom man har prov dagliga och förorsakar att aldrig något visst antal kan vara på krono- och skattehemman.

Till så mycket större lättnad för allmogen vid denna indelning, skänkte konung Karl XI de första båtsmännen åt rusthållarna, vilka voro finna- och ålänningar, som i kriget tjäna på flottan, och en tid legat inkvarterade i Bleking. Härav kommer, att än i dag så många främmande namn givas på blekingsbåtsmännen: ty namnet behåller gemenligen densamma förste båtsmannens namn, och äro de merendels finska, som få ej utan chefens synnerliga tillstånd ändras. Av sådana äro: Crowain, Kerovain, Kockapä, Illowitz, Iskau, Laustis, Puppay och flera slika.

Till lön och underhåll består båtsmannen årligen 24 daler silvermynt, och utgöres i följande: vårpengar, 4 daler silvermynt, höstpengar 4 daler silvermynt, beklädningspengar 5 daler silvermynt, en tunna råg 3 daler, en tunna korn 3 daler, 2:ne st. skjortor 2 daler, ett par strumpor 16 öre, ett par skor 1 daler, ett lass hö 1 daler, ett lass halm 16 öre. Utom detta består fritt hus av stuga, förstuga och en kammare och fähus samt kålhage.

Vid tjänstgörande och uppbudning anskaffar rusthållaren en hängmatta av buldan för båtsmannen att ligga uti; vilken ock i en tvångvändning blir hans likkista om han dör på havet; samt en rya att ha på sig, när han lever. Vad han i övrigt behöver, finns för honom där han skall göra tjänst.

Dessa trenne kompanier äro så indelta, att det första börjar i Hoby socken och går igenom Ronneby, Backaryd, Tving, Fridlevstad, Hjortsberga, Edestad, Listerby och Förkärla socknar, utgör 500 man, utom 14 av frälsehemmanen. Det andra går igenom Nättraby, Rödeby, Lyckeby, Lösen, Augerum, Ramdala, Jämjö, Sturkö, Torhamn och Christianopels socknar; utgör 490 krono och en frälsebåtsman. Det tredje går igenom hela Listers och Bräkne härader, undantagande Hoby, och gör 510 kronor, samt 12 frälsebåtsmän, tillsammans 1 527 man.

Hela denna inrättningen har baron och landshövdingen Erik Sjöblad lagt mesta handen vid; gjort alla förslag för överheten och undersökningar och förvärvat sig därmed odödelig heder.

Sist – är vid dessa kompanier ej flera officerare än endast kompanichefen och 2ne kompaniskrivare; den ene av dem gör beständig uppvaktning i kompaniet och drar försorg för alla uppbådningar, samt följer manskap till och från Carlskrona; den andre är ständigt i bemälte stad och kallas paradskrivare, håller rullorna och gör upprop, samt har där inne sin lön på Staten, men den förre på Landet.

Ur "BLEKINGS BESKRIVNING" författad av Christopher Cronholm år c:a 1750-1757